

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120212163
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120212163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: J. J., nar. XX.XX.XXXX, R. XXX/XX, T. T., o zaplatenie 2.590,20 eur s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 31. 03. 2022, č. k. 16Csp/81/2021-153 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie alebo súd“) rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva“.

2. Vec právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len ako „OZ“), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“).

3. Rozhodnutie okrem iného odôvodnil zistením, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa 19. 03. 2012 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2 430 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 84 pravidelných mesačných splátkach vo výške 58,23 eura pri RPMN 24,54 %, ročnej úrokovej sadzbe 18,9 % a priemernej hodnote RPMN 18,77 %. Celková čiastka spojená s úverom bola stanovená vo výške 4 881,28 eura a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá 17. 04. 2019. Výzvou zo dňa 31. 05. 2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlžnej čiastky vo výške 789,88 eura a listom zo dňa 11. 07. 2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovaného k okamžitej úhrade celkovej dlžnej čiastky vo výške 2 590,20 eura. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17. 12. 2018 postúpila spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. pohľadávku voči žalovanému na aktuálneho žalobcu. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca doloženými doručenkami preukázal zaslanie výzvy z 31. 05. 2017, ktorou žalovanému oznámil, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 30. 05. 2017 s tým, že ak dlžnú sumu do 15 dní od doručenia výzvy neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Tiež preukázal

zaslanie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 11. 07. 2017, a preto súd mal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobu a žalovaný uzatvorili dňa 19. 03. 2012 zmluvu, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2 430 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 84. pravidelných mesačných splátkach. Pri spočítaní výšky mesačnej splátky do 58,23 eura a pri počte splátok 84 je výsledná suma 4 891,32 eura. Tým celková čiastka v zmluve uvedeného úveru 4 881,28 eura, mení nielen úrok, ale aj hodnotu RPMN a uvedené spôsobuje bezručnosť a bezpoplatkovosť úveru ako to predpokladá ust. § 9 ods. 2 písm. j) v spojení s ust. § 11 ods. 1 ZoSÚ. V zmluve je uvedená RPMN vo výške 24,54 %, avšak v skutočnosti je RPMN pri parametroch zmluvy vo výške 22,87 %, to znamená, že RPMN je uvedená nesprávne, čo spôsobuje bezručnosť a bezpoplatkovosť úveru. Keďže žalovaný čerpal úver vo výške 2 430 eur a celkovo uhradil dlh vo výške 2 678,81 eura (č. I. 112 spisu), žaloba je nedôvodná, čo je dôvod ju v celom rozsahu zamietnúť.

5. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1, 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že v zmysle čl. I zmluvy je obsiahnutá výška ročnej percentuálnej miere nákladov 24,54 %, ako aj celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 4 881,28 eura, čím boli zároveň splnené zákonné požiadavky podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Žalovaný svojim vlastnoručným podpisom potvrdil, že sa pred uzavretím zmluvy oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami v Slovenskej sporiteľni, a. s., obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a mikropodnikateľom (ďalej len „OP“), Sadzobníkom a podmienkami určenými zverejnením, súhlasil s nimi a zaviazal sa ich dodržiavať. V zmysle ustanovenia čl. III bod 3 zmluvy sa strany dohodli, že uvedené dokumenty sú súčasťou zmluvy. Celková čiastka spojená so spotrebiteľským úverom predstavuje sumu 4 881,28 eura, ktorá pozostáva z celkových nákladov spotrebiteľa v zmysle ust. § 2 písm. g) ZoSÚ, a to konkrétne zo všetkých predpísaných úrokov a poplatkov. Výpočet celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti s poskytnutím úveru použitým súdom, preto považuje žalobca za svojvoľný, nakoľko nezohľadňuje výšku poslednej alikvótnej splátky úveru vo výške 48,19 eura (t. j. v sume zostatku pohľadávky podľa bodu 5.5.3 OP). V zmysle bodu 5.5.3 OP výška poslednej splátky bude tvorená zostatkom pohľadávky banky, preto vzhľadom k uvedenému predstavovala výška poslednej splátky sumu 48,19 eura. Pri výpočte celkovej čiastky spojenej so spotrebiteľským úverom pomocou spočítania všetkých predpísaných úhrad je potrebné postupovať nasledovne. 83 splátok x 58,23 eura výška splátky + 1 x 48,19 eura (splátka splatná dňa 17. 04. 2019 v alikvótnej výške), t. j. 4 833,09 eura + 48,19 eura = 4 881,28 eura, t. j. presne vo výške uvedenej v zmluve. Žalobca má na základe vyššie uvedeného za to, že celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj celkové náklady spojené s úverom sú v zmluve uvedené správne, a teda v súlade s ust. § 2 ZoSÚ, ako aj ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ. Na základe vyššie uvedeného má žalobca za to, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezručný a bez poplatkov, nakoľko zmluva spíňa všetky zákonom predpísané náležitosti a jasným spôsobom upravuje rozsah záväzku, ku ktorého úhrade sa spotrebiteľ zaviazal. Pokiaľ súd tvrdí, že v zmluve takéto ustanovenie absentuje alebo je nesprávne, súd vec nesprávne právne posúdil a zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, ale z iných dôvodov ako uviedol súd prvej inštanície v dôvodoch svojho rozhodnutia. Odvolací súd zároveň (v zmysle § 382 CSP) vyzval strany sporu, aby sa v lehote 10 dní vyjadrili k možnému použitiu ust. § 45 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách a k odlišnému právnomu posúdeniu veci.

8. Žalobca k výzve (v zmysle § 382 CSP) odvolacieho súdu podaním z 18. 08. 2022 uviedol, že v konaní preukázal predloženým podacím hárkom doručenie listiny zo dňa 09.06.2017 do zmluvne vymedzenej dispozičnej sféry žalovaného. Zdôraznil, že doručenie tejto listiny nebolo medzi stranami sporu sporné. Preto je túto skutočnosť potrebné považovať za nesporné skutkové tvrdenie, pričom túto skutočnosť nie je potrebné ďalej dokazovať. V prípade, ak žalovaný rozporuje doručenie tejto listiny, napriek riadne predloženému podaciemu hárku, žalobca navrhol vykonanie dokazovania vyžiadaním správy od Slovenskej pošty, ktorá vie poskytnúť ďalšie informácie o doručovaní tejto listiny. Za súčasného stavu je však potrebné túto listinu považovať za riadne doručенú, rovnako ako všetky žalobcom predložené listiny. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok preskúmal a v zmysle ust. § 390 písm. a) a b) CSP v spojení s ust. § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

10. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie dlžnej sumy voči žalovanému na základe postúpenia pohľadávky medzi ním a jeho právnym predchodcom sa odvolací súd zaoberal skúmaním, či žalobca je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie.

11. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

12. Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty.

13. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako najvyššia súdna autorita v oblasti interpretácie a aplikácie zákonov v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018, aj v uznesení sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018 zhodne konštatoval, že podmienky § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách sú zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky banky, nie úpravou, s nedodrzaním ktorej je spojené porušenie bankového tajomstva.

15. Ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

16. V zmysle uvedeného ustanovenia je daná možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta, musia však byť naplnené všetky tri predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Práve v nevyžadovaní súhlasu klienta je potrebné vidieť prelomenie bankového tajomstva. Jednou z podmienok prípustnosti jeho porušenia (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky.

17. Písomná výzva banky klientovi je druhým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu.

18. Súd prvej inštancie výzvou z 01. 02. 2022 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní predložil listinné podklady (doručenky), že žalovanému bola doručovaná výzva právneho predchodcu žalobcu z 31. 05. 2017, ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 11. 07. 2017. Žalobca predložil súdu prvej inštancie písomnú výzvu na plnenie zo dňa 31. 05. 2017 a odoslanie tejto zásielky preukazoval predloženým podacím hárkom pod číslom P. (č. I. 147 spisu). Z výzvy na plnenie zo dňa 31. 05. 2017 vyplýva, že banka oznámila žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky ku dňu 30. 05. 2017 vo výške 789,88 eura a vyzvala ho, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy s tým, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradí banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky, čím sa stane splatnou celá pohľadávka a žalovaný stratí možnosť zaplatiť ju v splátkach. Listom zo dňa 11. 07. 2017 žalobca oznámil žalovanému mimoriadnu splatnosť úveru, ktorú vyhlásili ku dňu 10. 07. 2017. Zároveň vyzval žalovaného, aby pohľadávku vo výške 2 590,20 eura uhradil do 15 dní (č. I. 148 spisu). List o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol žalovanému osobne doručený poštovou doručenkou dňa 20. 07. 2017 (č. I. 149 spisu).

19. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v konaní nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Len samotné preukázanie podania listiny (výzva zo dňa 31. 05. 2017) na poštovú prepravu (podací hárok č. I. 147) ešte neznamená, že žalovaný mal možnosť sa s jej obsahom oboznámiť. Pre preukázanie uvedeného je potrebné, aby žalobca preukázal, že listina došla do dispozičnej sféry žalovaného, a to buď doručenkou alebo kópiou vrátenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom v odbernej lehote. Nositeľom dôkazného bremena o možnosti žalovaného oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca. Zároveň odvolací súd dodáva, že zastáva názor, že dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku, ani fikciu, že určená zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do dispozičnej sféry adresáta. Fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre rozpor s ust. § 45 ods. 1 OZ v spojení s ust. § 39 OZ (R 4/2021).

20. V zmysle judikatúry súdov vrátane európskeho súdu nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.5.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-NI; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

21. Zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu zo zákonov je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť. Podľa názoru odvolacieho súdu neexistuje žiadny priestor pre interpretáciu úpravy rozhodne pre výsledok konania v prejednávanej veci než ten, že podmienky podľa ust. § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami bez plnenia ktorých postúpeniu prísť nesmie, teda je to zakázané. Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákon v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Aktívnu legitímáciu v spore skúma súd ex off, preto tak učinil i odvolací súd.

22. Súd prvej inštancie správne žalobu zamietol, správne rozhodol aj o trovách konania, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľne trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z č.

I. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu, rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).